

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"
Освітня програма	17498 Агрономія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	201 Агрономія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

09.04.2025 р.

Справа № 0322/АС-25

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 20 "Аграрні науки та продовольство" у складі:

Василишин Роман Дмитрович – головуючий,

Власенко Володимир Анатолійович,

Вовк Стах Осипович,

Геник Ярослав Вячеславович,

Гончарова Олена Вікторівна,

Карпук Леся Михайлівна,

Сатарова Тетяна Миколаївна,

Центилю Леонід Васильович,

Яковенко Роман Володимирович,

за участі запрошених осіб:

Кохан Андрій Володимирович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	17498
Назва ОП	Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	201 Агрономія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітня програма «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» відповідає стандарту вищої освіти за спеціальністю 201 Агрономія (наказ МОН № 1339 від 05.12.2018). Програмні результати навчання чітко співвіднесені з компетентностями, освітніми компонентами, методами навчання й формами контролю, що підтверджується матрицею відповідностей (Табл. 3). Структура ОП забезпечує досягнення всіх ПРН, передбачених стандартом. Проте ЕГ виявлено, що в чинній редакції ОП відсутня загальна компетентність ЗК 12, яку включено до стандарту вищої освіти згідно з наказом МОН № 842 від 13.06.2024. Заклад визнає це й планує врахувати при оновленні освітньої програми.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Зміст ОПП Агрономія першого (бакалаврського) рівня ВО сформовано відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 201 Агрономія (наказ МОН № 1339 від 05.12.2018), який є основою для визначення змісту та вимог до результатів навчання.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

ОП Агрономія має чітко сформульовану мету та спрямована на підготовку конкурентоздатних фахівців у галузі агрономії, здатних працювати в умовах сталого розвитку, використовуючи інноваційні технології. Мета ОП розроблена з урахуванням потреб регіону, галузевих запитів й тісно пов'язана з місією та стратегічними орієнтирами ЗВО - зокрема, сприяння відновленню аграрного потенціалу, інтеграція в європейський освітній простір, розвиток громад й регіонів. Це відповідає змісту стратегії університету на 2019-2025 рр., що висвітлено на офіційному сайті ЗВО (https://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2024/05/univ_development_strategy_2019-2025_zminy_2024.pdf).

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Мета ОПП Агрономія та ПРН сформовані з урахуванням потреб й очікувань основних заінтересованих сторін - здобувачів ВО, роботодавців, випускників, НПП, представників роботодавців. У Відомостях про самооцінювання та у відповідях на запит експертної групи надані посилання на документи, що підтверджують участь стейкхолдерів у розробленні та перегляді ОП (протоколи, анкетування тощо).

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета ОП Агрономія та ПРН сформовані з урахуванням актуальних тенденцій розвитку аграрної науки, спеціальності "Агрономія", запитів ринку праці, галузевих потреб й регіонального контексту. У Відомостях про самооцінювання (BC.pdf) та відповіді на запит експертної групи (Відповіді на Запит ЕГ.pdf) наведено аналіз змісту та структур ОП провідних українських і закордонних ЗВО (зокрема, НУБіП, ДДАЕУ, Сумського НАУ, Полтавського ДАУ, Vytauto Didžiojo universitetas (Литва), Uniwersytet Przyrodniczego we Wrocławiu (Польща), Пловдивського аграрного університету (Болгарія)), результати якого враховано при оновленні мети ОП та формуванні ПРН. Програма орієнтована на розвиток професійних компетентностей з урахуванням інноваційних технологій і викликів сталого розвитку, що відповідає сучасним науковим та освітнім трендам. Окремо підкреслюється регіональна специфіка Луганщини та Полтавщини, яка відображена у вибіркових ОК й практичній підготовці.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП Агрономія складає 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам частини третьої статті 5 Закону України «Про вищу освіту» та стандарту вищої освіти за спеціальністю 201 Агрономія першого (бакалаврського) рівня ВО. Розподіл освітніх компонентів за кредитами, семестрами, формами навчання й підсумковою атестацією представлено у НП. Структура ОП забезпечує баланс між обов'язковими та вибірковими ОК, практичною підготовкою й атестаційним екзаменом, що підтверджує дотримання нормативних вимог до обсягу ОП бакалаврського рівня.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОПП Агрономія має чітку структуру. Освітні компоненти згруповані є логічно взаємопов'язані та системно орієнтовані на досягнення мети ОП та передбачених програмних РН. Матриця відповідностей між ОК, ПРН, методами навчання та оцінювання підтверджує реалізацію компетентнісного підходу (табл. 3 BC). Зміст ОП спрямовано на формування як фахових, так і загальнокультурних, соціальних та громадянських компетентностей (зокрема, шляхом вивчення ОК 1 Україна в контексті європейської історії та культури, ОК 4 Філософія, ОК 5 Фізичне виховання, ОК 6 Інформаційно-комунікативні технології в професійній діяльності). Передбачено формування здатності до аналізу суспільних процесів, критичного мислення, етичної відповідальності та саморозвитку.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП Агрономія першого (бакалаврського) рівня ВО повністю відповідає предметній області спеціальності Агрономія, визначеній стандартом вищої освіти. Освітні компоненти ОП охоплюють фундаментальні, фахові, вибіркові ОК, які забезпечують формування необхідних знань й навичок у галузі агрономії (ОК 13 Землеробство, ОК 12 Ґрунтознавство, ОК 9 Ботаніка, ОК 14 Захист рослин (Герботологія; Фітопатологія; Ентомологія; Захист рослин), ОК 10 Агроекологія тощо)), що підтверджується НП та структурно-логічною схемою. Таким чином, її зміст повністю узгоджений з предметною областю спеціальності Агрономія, що свідчить про відповідність вимогам підкритерію 2.3.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура та зміст ОП Агрономія передбачають формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача шляхом реалізації права на вибір навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством (не менше 25 % загального обсягу, відповідно до ст. 62 Закону України «Про вищу освіту»). Формування переліку вибіркових ОК здійснюється згідно з встановленою процедурою (https://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/1_7_prot_zabezp_yakist_ospita.pdf), яка передбачає врахування побажань та освітніх запитів учасників освітнього процесу й дозволяє здобувачам ВО адаптувати зміст навчання до власних інтересів й професійних намірів. Також реалізується можливість обрання дисциплін інших ОП, що відповідає принципам академічної мобільності та студентоцентрованого підходу. Перелік вибіркових ОК оприлюднюється на сайті (https://luguniv.edu.ua/?page_id=59106).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОП Агрономія передбачає практичну підготовку здобувачів ВО, як важливий компонент формування професійних компетентностей. У НП визначено обов'язкові навчальні та виробничі практики, що проводяться на відповідних етапах підготовки, зокрема з ботаніки, ґрунтознавства, фізіології рослин, землеробства, рослинництва з основами кормовиробництва, механізації сільського господарства. Базами практики є фермерські господарства Полтавської області. Практична підготовка забезпечує набуття здобувачами реального досвіду, розвитку прикладних навичок й здобуття фахових компетентностей, необхідних для професійної діяльності в аграрній галузі.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОП Агрономія передбачає набуття здобувачами соціальних навичок, необхідних для ефективної комунікації, командної роботи, відповідального прийняття рішень та міжособистісної взаємодії. Ці навички формуються через реалізацію відповідних загальних компетентностей, ОК гуманітарного й соціального спрямування (наприклад, «Філософія», «Україна в контексті європейської історії та культури»), участь у проєктній діяльності, практиках, інтерактивних формах навчання та позааудиторній активності здобувачів. У звіті ЕГ підтверджено, що ОП створює умови для розвитку соціальних навичок, зокрема через тьюторський супровід, активну участь у заходах, конкурсах, конференціях й студентському самоврядуванні.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг окремих ОК освітньої програми Агрономія визначено у кредитах ЄКТС відповідно до вимог законодавства, з урахуванням фактичного навчального навантаження здобувачів ВО та необхідності досягнення відповідних ПРН. НП містить погоджений розподіл кредитів між теоретичним навчанням, практичною підготовкою, вибірковими ОК та підсумковою атестацією. Освітні компоненти за обсягом узгоджені з трудомісткістю, необхідною для досягнення ПРН, що підтверджено у табл. 3 ВС.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

ОП Агрономія має виражене практикоорієнтоване спрямування, що забезпечується структурою самої ОП та змістом ОК. У НП передбачено значний обсяг навчальних й виробничих практик, які послідовно інтегруються в підготовку здобувачів ВО й забезпечують набуття фахових компетентностей у реальному виробничому середовищі. Практики проводяться на базі агропідприємств Полтавської області. Освітні компоненти мають прикладний характер, включають завдання, орієнтовані на вирішення реальних професійних ситуацій. Дуальна форма здобуття освіти за ОП не реалізується.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОПП спрямована на формування у здобувачів ВО компетентностей, що узгоджуються з глобальними цілями сталого розвитку до 2030 року (Резолюція ГА ООН № 70/1 від 25.09.2015 р.) та визначені на національному рівні Указом Президента України від 30.09.2019 р. № 722. Зміст ОП включає ОК, пов'язані з агроєкологією, адаптацією до змін клімату, охороною ґрунтів і сталим землекористуванням. Також ОП сприяє реалізації цілей №2 Подолання голоду, №4 Якісна освіта, №6 Чиста вода та належні санітарні умови, №8 Гідна праця та економічне зростання, №12 «Відповідальне споживання і виробництво», №13 «Боротьба зі зміною клімату» та №15 «Збереження екосистем суші».

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОПП Агрономія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти укладені відповідно до Умов прийому, затверджених наказом МОН України, та відповідають вимогам чинного законодавства. Правила є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень й забезпечують рівний доступ до здобуття вищої освіти.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому на навчання за ОП Агрономія враховують особливості самої освітньої програми, зокрема специфіку спеціальності Агрономія, а також вимоги до базової підготовки вступників.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

У межах ОП Агрономія ЗВО здійснює визнання ПРН та кваліфікацій, здобутих на інших ОП, у тому числі під час академічної мобільності. Визнання відбувається відповідно до затверджених чинних нормативних документів Університету, яке не суперечить вимогам національного законодавства та міжнародних зобов'язань України.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

ЗВО у межах реалізації ОП Агрономія передбачає можливість визнання РН, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Відповідні процедури регламентовані внутрішніми положеннями. Правила є відкритими, чіткими, не суперечать законодавству, доступні для ознайомлення на офіційному вебсайті ЗВО.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес за ОПП здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства України у сфері вищої освіти. Методи, засоби та технології навчання орієнтовані на досягнення мети та ПРН. У процесі реалізації ОПП використовуються лекційні, практичні, лабораторні, проєктні, проблемно-орієнтовані, інтерактивні методи навчання, що відповідає принципам студентоцентрованого підходу. Організація освітнього процесу забезпечує академічну свободу учасників освітнього процесу, передбачає індивідуалізацію траєкторії, вибір ОК, участь у проєктній та дослідницькій діяльності.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

У межах реалізації ОП всім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна та зрозуміла інформація щодо цілей, змісту, ПРН, порядку та критеріїв оцінювання за кожною освітньою компонентою. Відповідна інформація міститься у силабусах, які оприлюднюються у вільному доступі на Освітньому порталі ЗВО. Структура силабусів відповідає вимогам та передбачає опис компетентностей, очікуваних РН, зміст модулів, методів навчання й оцінювання. Також забезпечено прозорість та передбачуваність оцінювання, що відповідає студентоцентрованому підходу.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

У межах ОПП ЗВО забезпечує поєднання навчання й досліджень, що відповідає першому (бакалаврському) рівню ВО, спеціальності Агрономія та заявленим меті програми. Здобувачі беруть участь у науково-практичних конференціях, круглих столах, студентських наукових гуртках й конкурсах наукових робіт. Практична та навчально-дослідницька діяльність інтегрована в освітній процес через виконання курсових робіт, практик, індивідуальних завдань, що стимулюють розвиток дослідницьких навичок. Тематика досліджень відповідає сучасним проблемам агрономії та регіональним аграрним викликам.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

НПП, залучені до реалізації ОПП, систематично оновлюють зміст ОК згідно з сучасними науковими досягненнями, технологічними інноваціями та актуальними практиками у сфері агрономії. Підтвердженням наукової активності викладачів, зокрема є участь у вітчизняних й міжнародних конференціях, публікаціях у фахових виданнях, реалізації

науково-дослідних проєктів. Результати цих досліджень інтегруються в освітній процес через оновлення силабусів ОК, розробку методичних матеріалів, підготовку кейсів та практичних завдань. Також враховуються рекомендації стейкхолдерів й динаміка ринку праці.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Навчання, викладання та наукова діяльність у межах ОПП інтегровані в процес інтернаціоналізації ЗВО. Викладачі беруть участь у міжнародних конференціях, публікують результати досліджень у закордонних виданнях, проходять міжнародні стажування. ОП враховує досвід аналогічних програм закордонних університетів (Plovdiv Agricultural University, Vytautas Magnus University, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu), що відображено в змісті ОП та враховано при формуванні освітніх компонентів. Здобувачі ВО мають доступ до іноземних електронних ресурсів, онлайн-курсів, використовують англomовну літературу. Інтернаціоналізація сприяє підвищенню якості освітнього процесу й розширенню академічної мобільності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

У межах реалізації ОП Агрономія, форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ВО є чітко визначеними, зрозумілими, відповідають вимогам Стандарту вищої освіти та забезпечують можливість встановлення рівня досягнення ПРН як за окремими освітніми компонентами, так і за ОП у цілому. Інформація про форми контролю, систему оцінювання, правила повторного проходження, академічну доброчесність завчасно надається здобувачам через силабуси ОК, а також в електронному освітньому середовищі ЗВО. Підтверджено узгодженість між ПРН, методами навчання та відповідними формами оцінювання. Контрольні заходи є прозорими, системними та зрозумілими для здобувачів ВО.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форма атестації здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 201 Агрономія (наказ МОН № 1339 від 05.12.2018). Атестація здійснюється у формі атестаційного екзамену.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У межах реалізації ОПП визначено чіткі, прозорі та доступні правила проведення контрольних заходів, які доводяться до відома всіх учасників освітнього процесу. Порядок поточного, підсумкового контролю, а також атестації регламентовано внутрішніми документами ЗВО. В офіційних документах зазначено основні засади щодо запобігання конфлікту інтересів, забезпечення об'єктивності оцінювання, а також процедури оскарження результатів контрольних заходів й можливості їх повторного проходження. Вони доступні через локальні нормативні акти, силабуси та Освітній портал університету.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

В Університеті визначено чітку політику щодо академічної доброчесності, яка регламентується відповідним нормативними документами та дотримується на усіх етапах реалізації ОПП. Здобувачі ВО та НПП ознайомлюються з принципами академічної доброчесності при зарахуванні та в межах освітнього процесу, зокрема через включення положень про доброчесність до силабусів та інструктажів. Порушення академічної доброчесності (списування, плагіат, фальсифікація тощо) мають чітко визначені наслідки. Університет використовує сервіс Strike Plagiarism для

визначення ідентичності письмових робіт та кваліфікаційних проєктів. Підтверджено, що академічна доброчесність є елементом внутрішньої культури якості та активно популяризується серед здобувачів вищої освіти.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Аналіз таблиці 2, містить зведені дані про викладацький склад, залучений у реалізації ОПП Агрономія й засвідчує відповідність академічної та професійної кваліфікації НПП цілям ОП та заявленим програмним результатам навчання.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

У ЗВО процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, відкритими, недискримінаційними та регламентуються відповідним нормативними документами. Конкурсні процедури враховують вимоги до кваліфікації, досвіду, наукової активності та педагогічних навичок претендентів. Відбір здійснюється на конкурсній основі з дотриманням принципів академічної доброчесності, рівності прав й прозорості. Процедури системно застосовуються, що забезпечує залучення до освітнього процесу компетентних фахівців, здатних якісно реалізовувати компоненти освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Загалом відповідає змісту підкритерію 6.3.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ЗВО створює належні умови для постійного професійного розвитку викладачів, залучених до реалізації ОП Агрономія. НПП проходять стажування, навчання на платформах масових відкритих онлайн-курсів й участі в конференціях, семінарах, вебінарах, проєктах, співпраці з науковими установами. Розвиток викладацької майстерності НПП підтримується через систему мотиваційних заходів, що включає оголошення подяк, преміювання, надання надбавок до посадових окладів, відзначення почесними грамотами та присвоєння почесних звань Університету.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Навчально-методичне забезпечення, фінансові та матеріально-технічні ресурси ОП Агрономія забезпечують умови для досягнення мети програми та ПРН. Освітній процес підтримується актуальними навчально-методичними матеріалами, силабусами, електронними курсами, доступними на Освітньому порталі ЗВО. Матеріально-технічна база включає навчальні аудиторії, комп'ютерні класи, лабораторії, обладнання для проведення практик й досліджень, що відповідає вимогам спеціальності Агрономія. Бібліотечний фонд та електронні ресурси забезпечують доступ до фахової літератури, наукових баз даних, підручників та періодичних видань.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Загалом відповідає змісту підкритерію 7.2.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Освітнє середовище, створене в ЗВО для реалізації ОП Агрономія, забезпечує умови для задоволення освітніх потреб та інтересів здобувачів ВО, а також гарантує безпеку їх життя, фізичного та ментального здоров'я. Університет забезпечує доступність освітніх й позааудиторних активностей, функціонування Центру психологічного відновлення, кураторської системи та студентського самоврядування. У ЗВО дотримуються вимог щодо охорони праці, пожежної безпеки, санітарно-гігієнічних норм, передбачено інструктажі та відповідні заходи безпеки під час практик. ЗВО також створює умови для інклюзивності, підтримки соціально вразливих категорій здобувачів та сприяє розвитку їх особистого потенціалу.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО забезпечує здобувачам ВО, які навчаються за ОП Агрономія, всебічну підтримку: освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну. Реалізується система кураторства академічних груп, функціонують Центр психологічного відновлення, студентська соціальна служба, профспілкова організація, Центр розвитку кар'єри. Надається доступ до освітньо-інформаційних ресурсів, консультацій з викладачами, організовуються зустрічі з роботодавцями, освітні та культурні заходи. ЗВО приділяє увагу підтримці фізичного та ментального здоров'я студентів, зокрема через заняття з фізичного виховання, онлайн-ресурси з психологічної самопомогі та індивідуальні консультації. Таким чином, реалізація ОПП Агрономія супроводжується системною підтримкою.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО забезпечує реалізацію права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами. В Університеті функціонує центр студентської соціальної служби та Центр психологічного відновлення та адаптації. Здобувачам ВО надається індивідуальний супровід, адаптація навчальних матеріалів, гнучкий графік навчання, можливість дистанційної участі в освітньому процесі. В освітньому середовищі враховуються принципи доступності, рівності прав й недискримінації. За потреби забезпечується консультаційна та психологічна підтримка. Загалом, університет створює достатні організаційні та інституційні умови для реалізації права на освіту осіб з ООП. За реалізації ОП Агрономія здобувачі з особливими освітніми потребами не навчаються.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО впроваджені та діють унормовані політики щодо запобігання корупції, цькуванню (булінгу), дискримінації, сексуальному домагання та інших конфліктних ситуацій. Відповідні положення є відкритими, доступними для всіх учасників освітнього процесу на офіційному сайті університету та внутрішніх інформаційних ресурсах. Університетом визначено порядок реагування на виявлені порушення, механізми повідомлення про такі випадки, передбачено заходи захисту прав здобувачів й працівників. Функціонують уповноважені особи, проводиться роз'яснювальна робота, організовуються профілактичні заходи. Випадків застосування цих процедур за реалізації ОП не зафіксовано.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Університет послідовно реалізує визначені внутрішні процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП Агрономія. ЗВО діє відповідно до затверджених нормативних документів щодо управління якістю освітньої діяльності. Процес перегляду ОП відбувається із залученням гаранта, проєктної групи, здобувачів ВО, представників академічної спільноти та роботодавців. Програму регулярно оновлюють відповідно до змін у законодавстві, стандарті вищої освіти, ринку праці, міжнародного досвіду та результатів внутрішнього

моніторингу якості. Зміни документуються, погоджуються Вченою радою та публічно оприлюднюються на сайті ЗВО. Така практика забезпечує сталість і гнучкість реалізації ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі ВО, які навчаються за ОП Агрономія, беруть активну участь у процесі її періодичного перегляду та забезпечення якості освітнього процесу. Залучення здобувачів здійснюється як безпосередньо (через участь у роботі проєктної групи, анкетуваннях тощо), так і опосередковано - через органи студентського самоврядування. Пропозиції здобувачів враховуються за оновлення змісту ОП, коригуванні вибіркових ОК, удосконаленні організації освітнього процесу. Документальні підтвердження зворотного зв'язку наведено у відповідях на запит експертної групи. Такий підхід відповідає принципам партнерства та студентоцентрованості.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці та представники професійної спільноти беруть участь у періодичному перегляді ОПП та процедурах забезпечення її якості як повноцінні партнери. До обговорення та оновлення ОП залучаються керівники фермерських господарств, агроформувань, представники органів місцевого самоврядування та випускники, які працюють у галузі. Вони надають пропозиції щодо змісту освітніх компонентів, структури практичної підготовки, розвитку фахових компетентностей здобувачів. Це забезпечує відповідність ОПП потребам ринку праці.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Загалом відповідає змісту підкритерію 8.4.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений черз опитування заінтересованих сторін

Система внутрішнього забезпечення якості Університету забезпечує своєчасне реагування на результати моніторингу реалізації ОПП. ЗВО проводить регулярні опитування заінтересованих сторін - здобувачів ВО, випускників, викладачів й роботодавців - щодо якості змісту ОП, організації освітнього процесу, практичної підготовки тощо. На основі аналізу зібраних даних проєктна група та гаранті ініціюють коригування окремих складників ОП, форм навчання, підходів до оцінювання. Результати моніторингу фіксуються в документах та враховуються у черговому оновленні ОП. Таким чином, внутрішня система якості забезпечує безперервне вдосконалення ОП Агрономія.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Під час перегляду ОП Агрономія, ЗВО враховує результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, зокрема зауваження та рекомендації, надані за результатами попередніх акредитацій. Виявлено, що пропозиції, сформульовані під час попередньої акредитації (2020 р.), були проаналізовані проєктною групою та враховані в оновленні ОП - зокрема в частині удосконалення формулювань ПРН, посилення практикоорієнтованості, розширення можливостей вибору.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» сформовано академічне середовище, орієнтоване на розвиток культури якості, що є основою сталого вдосконалення ОПП Агрономія та освітньої діяльності загалом. До процесу забезпечення якості залучені всі учасники освітнього процесу - менеджмент ЗВО, гаранті, викладачі, здобувачі ВО, роботодавці. У закладі діє система внутрішнього забезпечення якості, налагоджений механізм зворотного зв'язку, проводиться регулярний моніторинг освітнього процесу, опитування, аналіз результатів навчання. Учасники освітнього процесу розуміють свою роль у покращенні якості та активно беруть участь у перегляді ОП, підвищенні викладацької майстерності, обговоренні освітніх ініціатив. Таким чином, сформована культура якості у ЗВО сприяє постійному оновленню змісту та форм освітньої діяльності.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі правила й процедури, що регламентують права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, зокрема у межах реалізації ОП Агрономія. Такі положення закріплено в Статуті університету, Колективному договорі, Положенні про організацію освітнього процесу та Положенні про академічну доброчесність. Усі документи оприлюднено у відкритому доступі на офіційному сайті закладу вищої освіти. Практика реалізації ОП демонструє послідовне дотримання встановлених правил, а також функціонування дієвого механізму розгляду звернень, скарг й конфліктних ситуацій.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ЗВО дотримується вимоги щодо відкритості та прозорості процедур розроблення та оновлення освітньої програми «Агрономія». Проєкти освітніх програм або змін до них оприлюднюються на офіційному вебсайті університету не пізніше ніж за місяць до їх затвердження. Це дає можливість усім заінтересованим сторонам - здобувачам, викладачам, роботодавцям, випускникам - ознайомитися зі змінами та надати свої пропозиції й зауваження. Зворотний зв'язок враховується під час доопрацювання проєкту ОП.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЗВО забезпечує відкритий доступ до інформації та документів на своєму офіційному вебсайті відповідно до вимог чинного законодавства. На сайті університету (<https://luguniv.edu.ua>), вчасно оприлюднюється повна й достовірна інформація про освітню програму «Агрономія», НП, силабуси, структура освітнього процесу, форми підсумкової атестації, а також умови й можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Вказана інформація є актуальною, доступною для широкого кола заінтересованих сторін й відповідає вимогам прозорості в системі забезпечення якості вищої освіти.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

Рекомендовано: за наступного оновлення ОПП включити чітке зазначення форм здобуття освіти (денна, заочна) та розрахункових строків її виконання відповідно до вимог статті 9¹ Закону України «Про вищу освіту»; уточнити зміст загальних компетентностей згідно з вимогами чинного стандарту ВО, зокрема доповнивши їх компетентністю ЗК 12 «Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності».

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендовано: удосконалити структурно-логічну схему ОП із чітким відображенням міждисциплінарних зв'язків між освітніми компонентами; оновити силабуси, чітко визначивши у них зв'язок освітніх компонентів із ПРН та компетентностями; актуалізувати списки рекомендованої літератури з урахуванням новітніх джерел та публікацій викладачів; усунути розбіжності між нормативними документами, що регламентують порядок організації практик, для забезпечення єдиного тлумачення вимог; доцільно впровадити опитування здобувачів щодо задоволеності практичною підготовкою для подальшого її вдосконалення.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендовано: посилити академічну мобільність здобувачів ВО шляхом розширення партнерств з іншими ЗВО в Україні та за кордоном; посилити інформування здобувачів щодо процедур визнання результатів неформальної та інформальної освіти; оприлюднити Програму співбесіди для вступників, які зараховуються за цією формою вступу, що сприятиме прозорості та рівності доступу до освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендовано: додатково наповнити освітні компоненти методичними матеріалами, зокрема завданнями для самостійної роботи та контролю знань; формалізувати діяльність студентських наукових гуртків через введення звітності за результатами їх роботи; створити додаткові умови та стимули для участі здобувачів у міжнародних програмах мобільності; активізувати участь НПП у міжнародних наукових заходах й стажуваннях; заохочувати впровадження результатів досліджень НПП у зміст ОК, зокрема через відкриті лекції та семінари.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендовано чітко визначити порядок перескладання освітніх компонент у разі отримання незадовільної оцінки, із зазначенням умов, кількості спроб, термінів та процедур повторного проходження.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендовано: посилити практику залучення фахівців-практиків аграрної галузі до викладання окремих ОК на умовах сумісництва; створити додаткові умови для професійного розвитку НПП відповідно до Ліцензійних умов;

заохочувати науково-педагогічних працівників до активної публікаційної діяльності, зокрема у фахових виданнях, індексованих у наукометричних базах.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендовано продовжувати роботу з оновлення фахового обладнання та програмного забезпечення, що використовується в освітньому процесі, з урахуванням змін на ринку аграрної техніки та вимог до сучасної практичної підготовки фахівців.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендовано: активніше залучати Студентську раду до процесу оновлення ОП, зокрема через офіційне представництво у проєктній групі; доцільно забезпечити системне врахування результатів зовнішніх акредитацій при оновленні змісту ОП; продовжувати зміцнювати культуру якості серед учасників освітнього процесу.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендовано забезпечити якісний переклад англomовної версії офіційного сайту ЗВО, зокрема ключових розділів, що стосуються освітніх програм, умов вступу, академічної мобільності та студентського життя. Це сприятиме міжнародній співпраці та залученню іноземних здобувачів вищої освіти.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ГЕР 20 ID 17498.pdf</i>	IFGype3j2L5cjd7Ja3WGfKbz91p06abKnhLCXOpMW1Y=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ВАСИЛИШИН РОМАН ДМИТРОВИЧ